

KÖNYVISMERTETŐ

A PÉNZ TÖRTÉNETE

Szerkesztette: Jonathan Williams
Novella Könyvkiadó Kft. 256 old.
Budapest, 1999

A szép könyvek közül is kiemelkedik igényességével, a benne foglalt és tárgyalt ismeretek gondos előadásával e mű, amely eredendően csupán katalógus kívánt lenni. A British Múzeumban rendezett pénzkiallítás katalógusa, amelynek megrendezését a Hongkong Shanghai Banking Corporation tette lehetővé.

A könyv a legszelesebb olvasóközönségnek szól, olvasmányos stílusával, a benne szereplő kifejezések szakmailag pontos használatával azonban a szakmai-tudományos igényeket is teljes mértékben kielégíti. S ezen erények nem csak az eredeti mű sajátjai, hanem azokat a fordítás is maradéktalanul megőrizte, mivel a szaklektorálást múzeológusok, numizmatikusok végezték. A mű másik nagy erénye ugyanakkor az a hihetetlenül gazdag s számunkra mindeddig ismeretlen képanyag, amely alapvetően az írott szöveg kiegészítője, de a saját lábán is megállja a helyét.

A pénz eredendően értékpénz volt a súlyának megfelelő elektron, arany, ezüst értéke, amelyeket csak később formáztak érmékké. De pénz volt az az obelos nevű fémnycsészme is, amelynek birtoklása a görög agorákon darabszám arányosan jogot adott az áldozati hús bizonyos mennyisége felett.

A görög pénzekből szinte kiolvasható az egyes városállamok tündöklése és bukása: ki volt az uralgó, ki volt a védőisten, milyen volt a gazdasági helyzet. Ez a motívum-

rendszer élt tovább a római pénzvezetésben, százszoros-ezerszeres léptékben és kifejezőerőben.

Az újkor beköszönte, a világgazdaság rohamos fejlődése meghozta az értékpénz alkonyát, majd teljes bukását. Nagytömegű fém szállítása gyakorlatilag megvalósíthatatlan – s alkalmilag veszélyes is – volt. Az arany kivonult a pénzforgalomból, s a bankok trezorjaiban keresett – és talált? – menedéket. Helyét – néhány kivételtől eltekintve – mindenütt a papírpénz vette át, amely azonban a pénztörténetnek talán már inkább egy másik fejezete. A fémpénzverés térbeli – háromdimenziós – művészet, amely az ötvösség csúcsteljesítményeit igényli és használja fel. Nincs más művészet, amely ilyen mennyiségben volna képes nagy tömegek művészet iránti igényét kielégíteni. A papírpénz síkbeli – kétdimenziós – művészet, amelynek azonban sok alkalmazási területtel kell osztoznia, például a postai bélyegekével.

A könyv mindezeket a témákat érinti. Különlegességek, helyi sajátosságok végtelen skáláját tárja az olvasó elé. Akár csak beleolvasunk a könyvbe, akár rendszeres olvasásába kezdünk, nem fogunk csalódnani benne, hiszen érdekes s akár szórakoztató információk szinte a könyv minden lapján csak arra várnak, hogy kíváncsisággal feléjük forduljunk.

Talán egyetlen hiányérzetünk, amely bennünk a könyv gazdag téma-választéka ellenére mégis felmerül az lehet, hogy a kiállítás szerzőinek figyelmét nem keltette fel sem a bizánci pénzek csodálatos világa, sem az Erdélyi Fejedelemség egyedi szépségű és megismételhetetlen pénzverése.

Seregély József

Poór József – Farkas Ferenc

NEMZETKÖZI MENEDZSMENT

KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti
Kiadó Kft., Budapest, 2001

A nemzetközi üzlet magyar nyelvű szakirodalma csak az utóbbi néhány esztendőben kezdett gyarapodni, annak ellenére, hogy mára a globalizálódó világ mindenki számára egyértelművé tette: a sikeresség egyik alapfeltétele a nemzetközi szinten történő üzleti tevékenység és az ehhez kapcsolódó elméleti háttér ismerete.

A Poór József és Farkas Ferenc által jegyzett könyv megjelenése a nemzetközi vállalatok működtetésének témakörében, a fejlett országokban is friss ismereteknek és élenjárónak tartott módszereknek a bemutatásával segíti az e téren működő szakembereket praxisuk bővítésében, módszertani arzenáljuk fejlesztésében.

A könyv szándéka szerint kettős célt lát el. Az egyik az ismeretközlés szándéka, hiszen nincsen olyan sok és sokféle kiadvány magyar nyelven forgalomban és a szakemberek polcain, hogy ne kellene egy ilyenfajta összegzést „kötelező irodalomnak” tekintenünk. A másik cél az alapos tudás nyújtása, és a mélységre való törekvés. Ez utóbbi cél kétféle változatban jelenik meg a könyvben. A könyv szerzőinek egy része arra törekedett, hogy a tudományterület legújabb felismeréseit, meglátásait, eredményeit közvetítse az olvasónak, míg mások szinte kézikönyvszerű konkrétsággal ismertetik a tudományterület legfontosabb összefü-